

RAPORT O STANIE GMINY

Pomoc społeczna

Wałbrzych, maj 2019 r.

SPIS TREŚCI

1. Działania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu	2
2. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej.	2
3. Udzielone świadczenia w roku 2018	3
4. Domy pomocy społecznej.....	4
5. Praca z osobami bezdomnymi.....	6
6. Praca socjalna/organizowanie społeczności lokalnej.....	7
7. Świadczenia rodzinne, świadczenie wychowawcze oraz pomoc osobom uprawnionym do alimentów.....	8
8. Świadczenie rodzinne	9
9. Świadczenie wychowawcze	10
10. Pomoc osobom uprawnionym do alimentów	10
11. Jednorazowe świadczenie wypłacane na podstawie art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	11
12. Świadczenie „Dobry start”	11
13. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	11
14. Dodatki energetyczne.....	12
15. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów	13
16. Rehabilitacja osób niepełnosprawnych.....	13
17. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	16
18. Działalność projektowa - programy/projekty i porozumienia.....	17
18.1. „Program Aktywizacja i Integracja”	17
18.2. Porozumienie aktywizacyjne z PUP	18
18.3. Projekt „Aktywni razem”	18
18.4. Projekt „Nasze Dzieci”	19
18.5. Projekt „Dzieci na START”	20
19. Zadania z profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy	21
19.1. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	23
19.2. Zespół Interdyscyplinarny oraz grupy robocze ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie ..	24
20. Działalność Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia	25
20.1. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych	26
21. Piecza zastępcza - zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym rodziców.....	30
21.1. Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej	30
21.2. Instytucjonalna piecza zastępcza	31
21.3. Poprawa sytuacji i funkcjonowania w życiu społecznym wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.....	33

1. DZIAŁANIA REALIZOWANE PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W WAŁBRZYCHU

Podstawową dziedziną działalności Ośrodka jest pomoc społeczna. Ośrodek realizuje także zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, świadczeń wychowawczych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, dodatków mieszkaniowych, dodatków energetycznych, pomocy materialnej dla wałbrzyskich uczniów, rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych oraz potwierdzaniem prawa do świadczeń opieki zdrowotnej dla osób, którzy nie posiadają ubezpieczenia zdrowotnego, realizuje również projekty adresowane do osób wykluczonych społecznie, finansowane ze środków Unii Europejskiej przy wsparciu gminy.

Ośrodek realizuje również zadania z: profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy, a także wspierania rodziny, a od 2013 r. realizuje zadania jako powiatowe centrum pomocy rodzinie z zakresu pieczy zastępczej.

2. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu realizując ustawę o pomocy społecznej wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Z analizy podstawowych zjawisk w 2018 roku wynika, że nastąpił kolejny spadek liczby osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej spowodowany w głównej mierze spadkiem bezrobocia w Wałbrzychu. Ze wszystkich form pomocy społecznej w roku 2018 skorzystało w Wałbrzychu 4373 osoby. W roku 2018 liczba świadczeniobiorców zmniejszyła się o 601 osób, w stosunku do roku 2017. Największy spadek nastąpił w liczbie osób pobierających zasiłek okresowy, w tym głównie z powodu bezrobocia, wzrosła natomiast liczba osób pobierających zasiłek okresowy z powodu długotrwałej choroby oraz niepełnosprawności.

W 2018 roku wydatki na zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu wyniosły ogółem 144.953.754 zł, w tym:

1.	Zadania zlecone Gminie finansowane z budżetu państwa	89.753.906 zł
2.	Zadania zlecone Powiatowi finansowane z budżetu państwa	2.396.441 zł

3.	Zadania własne powiatowe na podstawie porozumień	31.645 zł
4.	Zadania własne gminy dofinansowane z budżetu państwa	16.075.117 zł
5.	Zadania własne powiatu dofinansowane z budżetu państwa	193.948 zł
6.	Zadania finansowane z budżetu gminy	25.859.138 zł
7.	Zadania finansowane z budżetu powiatu	8.720.326 zł
8.	Zadanie finansowane środkami z Funduszu Pracy	102.652 zł
9.	Projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego	1.820.581 zł

Udział środków własnych gminy w stosunku do środków z budżetu państwa w okresie ostatnich pięciu lat na świadczenia z pomocy społecznej przedstawiono w tabeli (zasiłki, usługi opiekuńcze, DPS).

Wydatki na świadczenia z pomocy społecznej	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Środki własne gminy	8 805 784	9 829 450	10.602.073	11 803 876	11.092.212
Środki z budżetu państwa (dofinansowanie zadań własnych)	17 014 052	15 519 581	15.774.751	14 156 639	11.894.751
Razem	25 819 836	25 349 031	26.376.824	25.960 515	22.986.963

Wszystkie świadczenia finansowe są zadaniami własnymi gminy, jednak część zadań jest nadal dofinansowywana z budżetu państwa w tym: zasiłki stałe i okresowe w całości, a pomoc na dożywianie w 60%.

3. UDZIELONE ŚWIADCZENIA W ROKU 2018

Rodzaj zasiłku	2017		2018	
	Liczba osób	Kwota (w PLN)	Liczba osób	Kwota (w PLN)
Zasiłki stałe	1 621	7 678 224	1 581	7 636 464
Składki zdrowotne	1 506	658 726	1 497	666 302
Zasiłki okresowe	2 663	4 213 090	2 273	3 005 495
Zasiłki celowe, w tym	3196	953 345	2862	941 277
zasiłki celowe w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	2808	1 545 281	2542	1 275 095
Posiłki w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	1842	1 131 046	1 475	812 892
Specjalne zasiłki celowe	437	184 631	346	157 618
Pogrzeby	80	187 805	69	163 944
Usługi opiekuńcze	396	2 253 362	448	2 317 550

Z powyższych danych wynika, że ustabilizowała się liczba osób korzystających z zasiłków stałych. Natomiast liczba osób korzystających z pozostałych świadczeń pomocy społecznej zmniejszyła się, na co m.in. wpływ miało zmniejszenie bezrobocia, konsekwentne przestrzeganie zasady odmowy bądź wstrzymania wypłaty świadczeń z pomocy społecznej osobom marnującym otrzymywane świadczenia, osobom odmawiającym współpracy z pracownikiem socjalnym, osobom nie realizującym kontraktów socjalnych. Ocenia się także, że wpływ miało podwyższenie realnych dochodów poprzez wprowadzenie Programu 500+, który spowodował rezygnację niewielkiej liczby osób z pomocy społecznej.

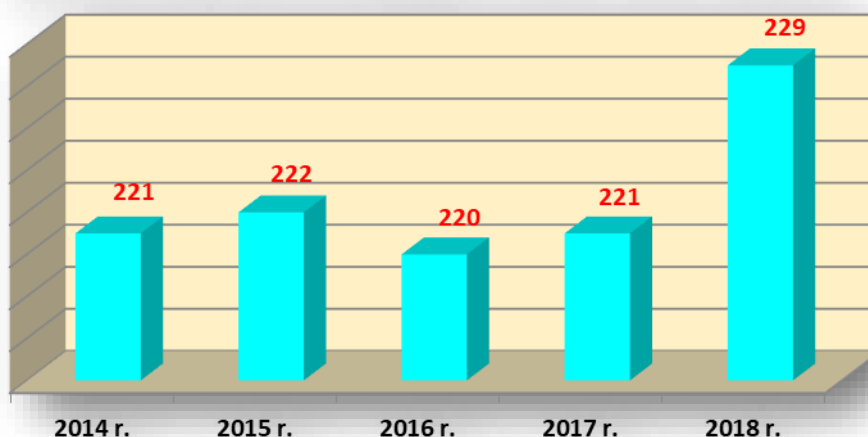
Wzrosła wysokość środków wypłacanych na usługi opiekuńcze spowodowana w głównej mierze wzrostem kosztu 1 godziny świadczonych usług, na pozostałe świadczenia wydatki się zmniejszyły. Przyczyną takiego stanu było zmniejszenie się liczby osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej.

W celu przeciwdziałania niweczeniu uzyskanej pomocy i marnotrawstwu przyznanych środków osoby, głównie nadużywających alkoholu lub marnotrawiących przyznaną pomoc, nie otrzymywały pomocy w gotówce, lecz realizowało ją w jednym z 5 sklepów spożywczych na terenie miasta.

4. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Do domów pomocy społecznej kierowane są osoby, które z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności nie mogą samodzielnie funkcjonować w środowisku, a dla których zapewniana przez rodzinę lub Ośrodek Pomocy Społecznej opieka jest niewystarczająca. Systematycznie rośnie liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej. W 2018 roku w domach pomocy społecznej umieszczono 65 mieszkańców Wałbrzycha, w tym 18 osób z zaburzeniami psychicznymi, lub z upośledzeniem umysłowym, 10 osób bezdomnych, a 13 osób umieszczono na podstawie postanowienia sądu.

Mieszkańcy Wałbrzycha przebywający w domach pomocy społecznej

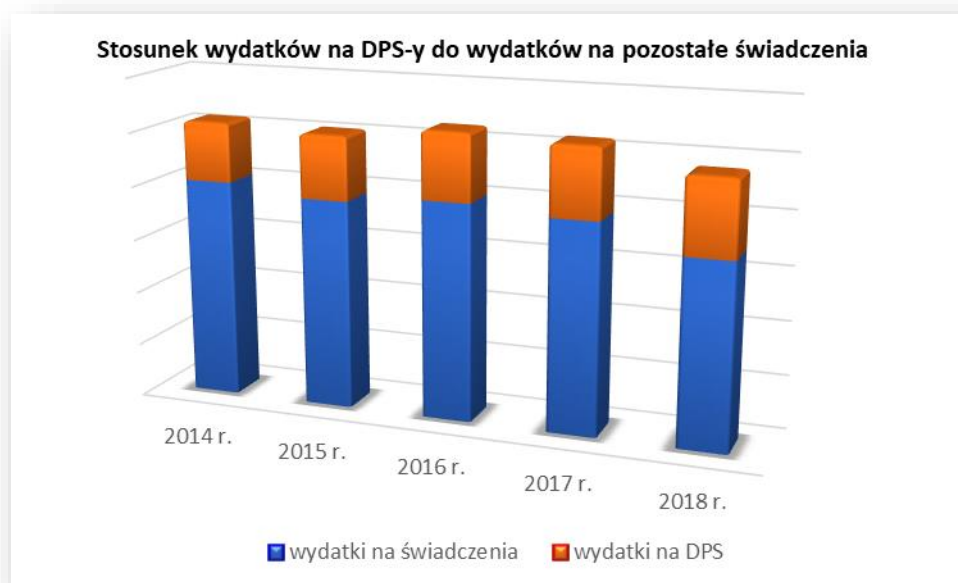

Na terenie miasta funkcjonują dwa domy pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych oraz przewlekłe somatycznie chorych. Dom Pomocy Społecznej przy ul. Zachodniej 17, prowadzony jest przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi. W 2018 roku umieszczono 18 mieszkańców Wałbrzycha. W Domu Seniora Rusinowa przeznaczonym dla 49 osób umieszczono w trakcie roku łączne 22 mieszkańców Wałbrzycha. Ponadto, mieszkańcy Wałbrzycha przebywają w 46 domach pomocy społecznej na terenie całego kraju, w tym w 12 domach przebywają osoby z zaburzeniami psychicznymi, w 9 domach z upośledzeniem umysłowym, w 4 domach przebywają osoby niepełnoletnie.

Na koniec 2018 roku na umieszczenie w domu pomocy społecznej oczekiwało 28 osób, w tym 14 osób z zaburzeniami psychicznymi lub upośledzeniem umysłowym (13 osób z postanowienia sądu). Ośrodek stara się maksymalnie długo zapewniać pomoc usługową w miejscu zamieszkania lub zapewniać miejsce w mieszkaniach chronionych. Łączny koszt pobytu w domach pomocy społecznej wyniósł 7 014 699 zł i wzrósł w stosunku do ubiegłego roku o ponad 167 tys. zł.

Wzrost wysokości wydatków na pobyt pensjonariuszy spowodowany jest przede wszystkim wzrostem kosztów utrzymania w poszczególnych DPS, a także z faktu, że kierowane są osoby ubogie, z niskim dochodem, a średni miesięczny koszt dopłaty do każdej osoby przebywającej w domu pomocy społecznej w 2017 r. wyniósł 2 553 zł i wzrósł w stosunku do 2017 roku o 107 zł, czyli większość kosztów ponosi gmina, a nie mieszkańcy domów pomocy społecznej.

Wydatki na domy pomocy społecznej na tle pozostałych wydatków na świadczenia z pomocy społecznej przedstawia poniższy wykres. Jak z niego wynika systematycznie rosną wydatki na DPS w stosunku do pozostałych wydatków na świadczenia z pomocy społecznej.

Od listopada 2014 roku, przy ul. Kasztelańskiej działa Dzienny Dom Pomocy, utworzony w ramach Rządowego Programu „Senior Wigor”. Placówka dostosowana jest do pobytu 20 osób w wieku senioralnym, którym zapewnia się wyżywienie, zajęcia rehabilitacyjne, kulturalne, terapeutyczne. W godzinach wieczornych, w DDP działa Klub Seniora skupiający mieszkańców pobliskich dzielnic. Dzienny Dom Pomocy jest filią Domu Seniora Rusinowa.

5. PRACA Z OSOBAMI BEZDOMNYMI

Pracę z osobami bezdomnymi, będącymi w kryzysie oraz niepełnosprawnymi wymagającymi całodobowego wsparcia koordynuje Centrum Wsparcia Socjalnego przy MOPS w Wałbrzychu, w ramach którego działa Zespół Pracy Socjalnej ds. Bezdomnych. Zadaniem zespołu jest minimalizowanie bezpośredniego zagrożenia egzystencji osób bezdomnych oraz przezwyciężenia skutków zjawiska w dalszym działaniu. Ważnym elementem wsparcia osób bezdomnych jest praca socjalna, polegająca na aktywizowaniu bezdomnych do podejmowania działań w celu poprawy swojej sytuacji życiowej, doprowadzając ostatecznie do wyjścia z bezdomności.

W strukturze Centrum Wsparcia Socjalnego funkcjonują następujące placówki:

- **Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn** przy ul. Pocztowej 22 przeznaczone jest dla 60 mężczyzn. Placówka zapewnia schronienie, poprzez przyznanie tymczasowego miejsca, osobom bezdomnym, samotnym z terenu miasta Wałbrzycha. W 2018 r. z pobytu w schronisku skorzystało 170 mężczyzn. Placówka pełni funkcję otwartego domu wsparcia dziennego, w którym w ciągu dnia mogą przebywać osoby bezdomne nie będące mieszkańcami domu. Korzystają one z pomocy psychologicznej, terapeutycznej i zabiegów pielęgnacyjno - higienicznych.
- **Schronisko dla Bezdomnych Kobiet i Rodzin** przy ul. Ogrodowej 2a przeznaczone jest dla 30 kobiet oraz 10 rodzin – 30 miejsc. Placówka zapewnia schronienie, poprzez przyznanie tymczasowego miejsca, osobom/rodzinom bezdomnym, z terenu miasta Wałbrzycha. W 2018 r. z pobytu w schronisku dla bezdomnych kobiet skorzystało 59 kobiet. Z pobytu w schronisku dla rodzin skorzystało 36 osób.
- **Mieszkania przejściowe** jako alternatywne rozwiązanie dla rodzin znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji mieszkaniowej m. in. samotnych matek, które samowolnie zajmowały mieszkania, nie mogąc się w następstwie ubiegać o lokal socjalny. MOPS w Wałbrzychu od 2018 r. dysponuje trzema mieszkaniami przejściowymi, w których przebywało łącznie 12 osób (5 osób dorosłych, 7 dzieci).
- **Ogrzewalnia dla bezdomnych**, funkcjonująca jako placówka interwencyjna, mająca na celu zabezpieczenie osób bezdomnych, które z różnych przyczyn nie przebywają w schroniskach dla bezdomnych, najczęściej na skutek nieprzestrzegania regulaminu organizacyjnego. Celem wsparcia jest zapobieganie sytuacji zagrożenia życia i zdrowia osób bezdomnych w okresie zimowym. W roku 2018 r. po raz pierwszy Ogrzewalnia funkcjonowała całorocznie. Ogrzewalnia funkcjonuje w budynku przy ul. Beethovena 1-2 (dawna siedziba MOPS-u). W roku 2018 r. z pobytu w ogrzewalni skorzystało około 50 osób. Jest to bardzo duży wzrost liczby osób korzystających z pomocy do lat ubiegłych, kiedy to z pobytu w ogrzewalni korzystało około 25 osób.
- **Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy ul. Ogrodowej 2a**, przeznaczony jest dla osób i rodzin będących w stanie kryzysu. W ramach działania placówki udzielana jest natychmiastowa

specjalistyczna pomoc psychologiczna, poradnictwo socjalne, prawne. W sytuacjach uzasadnionych udzielana jest pomoc w formie schronienia do 3 miesięcy. W 2018 r. ze wsparcia w formie pobytu w hostelu skorzystało 110 osób (w tym 70 osób dorosłych i 40 dzieci).

- **Mieszkania chronione przy ul. Ogrodowej 2a – 7 mieszkań wspieranych dla 23 osób; 2 mieszkania treningowe ul. Piotra Skargi, ul. Szkolna – 8 miejsc.** Pobyt w mieszkaniu chronionym może być przyznany osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie opuszczającą pieczę zastępczą. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub pobytu w okresie oczekiwania na umieszczenie w placówkach typu DPS, ZOL itp. W 2018 r. z pobytu w mieszkaniu chronionym wspieranym skorzystały 44 osoby (20 kobiet; 24 mężczyzn), natomiast w mieszkaniu chronionym treningowym 11 osób (5 mężczyzn i 6 kobiet).

6. PRACA SOCJALNA/ORGANIZOWANIE SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ.

Praca socjalna to działania pracowników ośrodka skierowane na pomoc we wzmocnieniu oraz odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzeniu sprzyjających ku temu warunków. Pracownik socjalny diagnozuje sytuację rodziny oraz wspólnie określa plan pomocy. W ramach podejmowanej pracy na rzecz rodziny pracownicy tworzą tzw. sieci współpracy z instytucjami tj. szkoły, policja, organizacje pozarządowe, sąd, ośrodki zdrowia. Od kilku lat można zauważyć tendencję spadkową rodzin korzystających ze świadczeń finansowych, natomiast wzrasta liczba rodzin objętych pracą socjalną.

Praca socjalna w latach 2015-2018, przedstawiona wraz ze jej wskaźnikiem, obliczanym jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin/osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%.

	2016	2017	2018
Wskaźnik pracy socjalnej	38,66%	41,75%	55,51%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	4 146	3 765	3 358
Praca socjalna ogółem	1 603	1 572	1 864

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej od wielu lat realizują działania podejmowane ze społecznością lokalną, w celu aktywizacji społecznej i rozwiązywania problemów występujących w środowisku. Wspólnie ze społecznościami sąsiedzkimi upiększono miejsca zamieszkania poprzez nasadzenia kwiatów, krzewów i drzewek, malowanie bram wejściowych, przygotowywanie i przeprowadzanie festynów, spotkań obywatelskich i edukacyjnych, uczestniczono w rajdach turystyczno – integracyjnych, olimpiadach sportowo-rodzinnych w przedsięwzięciach kulturalnych i cyklicznych spotkaniach. Pracownicy Ośrodka aktywnie uczestniczyli w działaniach realizowanych w ramach gminnego programu rewitalizacji miasta Wałbrzycha.

W roku 2018 zorganizowano kilkadziesiąt inicjatyw ze społecznością lokalną mających na celu integrację sąsiedzką, rozwijanie potencjału mieszkańców poszczególnych dzielnic na rzecz ich samodzielności. Cele podejmowanych działań jest zwiększenie kontroli poszczególnych członków społeczności nad własnym życiem, bycie aktywnymi uczestnikami życia społecznego oraz podejmowanie działań zmierzających do poprawy sytuacji własnej, jak i całej wspólnoty.

W roku 2018 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej brał bardzo aktywny udział w tworzeniu spółdzielni socjalnych. W skutek współpracy z Fundacją Rozwoju Ekonomii Społecznej na terenie miasta powstały dwie spółdzielnie socjalne i jedno przedsiębiorstwo społeczne tj.:

Spółdzielnia socjalna „Nasze Wsparcie”. Zajmuje się świadczeniem usług opiekuńczych osobom, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innej przyczyny wymagają pomocy, a są jej pozbawione. Spółdzielnia zatrudnia 8 kobiet, które były osobami długotrwale bezrobotnymi, korzystającymi ze z pomocy finansowej tutaj ośrodka. Obecnie spółdzielnia realizuje na zlecenie ośrodka usługi bytowe dla osób przebywających w mieszkaniach chronionych.

Spółdzielnia socjalna „Zielony Zakątek”, świadczy usługi w zakresie utrzymania czystości w parkach, lasach i terenach miejskich, segregacji śmieci i w tym zakresie współpracuje z Miejskim Zakładem Usług Komunalnych. W spółdzielni obecnie pracuje pięciu mężczyzn, którzy zostali skierowani do pracy przy wsparciu pracowników socjalnych. Osoby pracujące w spółdzielni to długotrwale bezrobotni, niepełnosprawni, z problemem alkoholowym, które obecnie są aktywne zawodowo.

Przedsiębiorstwo społeczne „7NieBo” Sp. z o.o. Kreatywny kobiecy biznes, którego celem jest powrót do aktywności na rynku pracy kobiet wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zajmuje się szyciem toreb, plecaków, worków, saszetek zarówno dla klientów indywidualnych jak i firm i organizacji. Tworzone produkty są najwyższej jakości, ekologiczne, eleganckie i modne. Wszystkie produkty można spersonalizować według własnych wymagań. Obecnie w przedsiębiorstwie pracuje pięć kobiet i trzech stażystów.

7. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE ORAZ POMOC OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW.

Wszystkie zadania i wypłaty świadczeń realizuje przy MOPS, Dział Świadczeń Rodzinnych. Od 2016 r. wzrasta liczba osób pobierających świadczenia rodzinne jak również zwiększają się kwoty wypłacanych świadczeń. Jedną z przyczyn wzrostu liczby osób pobierających świadczenia rodzinne jest wprowadzenie do ustawy o świadczeniach rodzinnych tzw. zasady „złotówka za złotówkę”, dzięki której osoby które dotychczas przekraczały kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń rodzinnych otrzymują te świadczenia w pomniejszonej wysokości. Kolejnym powodem jest wprowadzenie świadczenia wychowawczego tzw. 500+. Od 1 stycznia 2016 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

wypłaca również nowe świadczenie rodzinne - świadczenie rodzicielskie, w wysokości 1000 zł miesięcznie dla kobiet, które urodziły dziecko, a nie mają prawa do zasiłku macierzyńskiego. W 2018 roku wypłacane jest nowe świadczenie „Dobry start” związane z rozpoczęciem przez uczniów kolejnego roku szkolnego. W ostatnich latach możemy zauważyć również wzrost liczby osób pobierających świadczenia opiekuńcze uzależnione od niepełnosprawności tj. zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy.

7.1. ŚWIADCZENIE RODZINNE

Liczbę rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych przedstawia poniższa tabela zawierająca szczegółowe dane dotyczące liczby rodzin pobierających poszczególne zasiłki, świadczenia i dodatki z tytułu świadczeń rodzinnych.

LICZBA RODZIN POBIERAJĄCYCH ŚWIADCZENIA RODZINNE

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018
Zasiłek rodzinny	2 561	2308	2497	2530	2840
Dodatek z tytułu:					
urodzenia dziecka	273	247	356	335	360
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	78	65	72	80	90
samotnego wychowywania dziecka	521	471	529	422	444
wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	874	753	741	717	806
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	448	400	372	399	414
pokrycia wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	74	40	60	42	52
pokrycia wydatków związanych z zamieszkaniami w miejscowości, w której znajduje się szkoła	13	5	7	7	13
Świadczenie pielęgnacyjne	336	374	387	403	417
Zasiłek pielęgnacyjny	3 707	3672	3640	3741	3876
Specjalny zasiłek opiekuńczy	5	31	68	88	90
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	640	614	710	650	667
Świadczenie rodzicielskie	0	0	293	325	287
Ogółem liczba rodzin pobierających świadczenia	5 774	5490	5779	5935	6358
Kwota wypłacanych świadczeń w zł	21 099 771	21 672 523	27 484 978	28 370 613	30 096 306

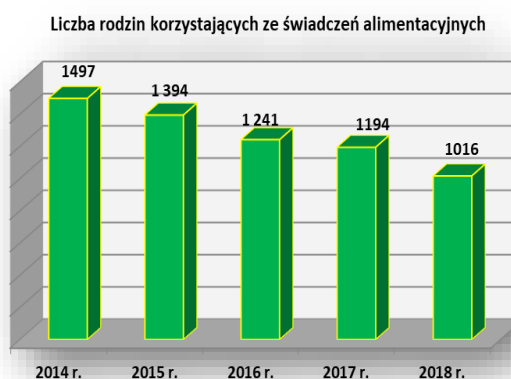
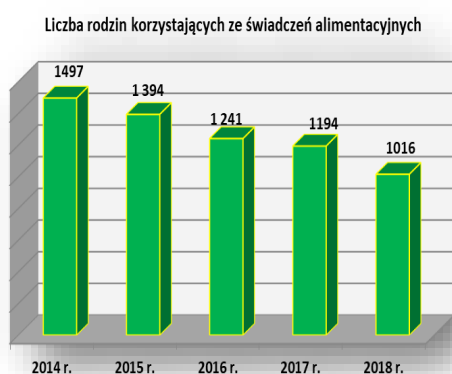
7.2. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE

Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wprowadziła od 1 kwietnia 2016r. nowe świadczenie – świadczenie wychowawcze tzw. 500+. W 2018r. świadczenia wychowawcze otrzymało 5 594 wrocławskich rodzin dla 8 225 dzieci. Liczbę rodzin korzystających ze świadczeń wychowawczych oraz kwoty wypłaconych świadczeń wychowawczych przedstawia poniższa tabela. W tabeli można zauważyć zmniejszenie liczby rodzin pobierających świadczenie wychowawcze w stosunku do roku 2017r. Jak również zmniejszenie kwoty wypłaconych świadczeń. Jest to spowodowane wzrostem wynagrodzeń, a tym samym przekroczeniem progu dochodowego uprawniającego do pobierania świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko.

Świadczenie wychowawcze	2016	2017	2018
Liczba rodzin	5816	5729	5594
Kwota wypłaconych świadczeń w zł	36 455 145	49 219 979	46 313 882

7.3. POMOC OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW

Na przestrzeni lat 2010 – 2013 liczba rodzin korzystających ze świadczeń alimentacyjnych utrzymywała się na niezmiennym poziomie, w 2014 roku nastąpił wzrost liczby rodzin, natomiast w 2015r., 2016r., 2017r. oraz w 2018 roku zmalała liczba rodzin uprawniona do świadczenia alimentacyjnego oraz kwota wypłacanych świadczeń, ponieważ od 2008 roku nie był podwyższany próg dochodowy uprawniający do świadczeń. W latach 2015 - 2018 niższa kwota wypłacanych świadczeń alimentacyjnych bezpośrednio wynika z mniejszej liczby uprawnionych rodzin. Liczbę rodzin korzystających ze świadczeń alimentacyjnych oraz kwoty wypłacanych świadczeń alimentacyjnych przedstawia poniższe wykresy.

8. JEDNORAZOWE ŚWIADCZENIE WYPŁACANE NA PODSTAWIE ART. 10 USTAWY Z DNIA 4 LISTOPADA 2016 R. O WSPARCIU KOBIET W CIĄŻY I RODZIN „ZA ŻYCIEM”

Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” wprowadziła od 1 stycznia 2017r. nowe świadczenie jednorazowe w wysokości 4000 zł. dla rodzin, w których urodziło się dziecko, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zarówno w 2017 r. jak i w 2018r. z takiej formy pomocy skorzystały 4 rodziny.

9. ŚWIADCZENIE „DOBRY START”

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu "Dobry start" wprowadziło nowe świadczenie związane z rozpoczęciem przez uczniów kolejnego roku szkolnego. W 2018 r. Dział Świadczeń Rodzinnych wypłacił 9 300 świadczeń na łączną kwotę 2 788 500 zł.

Świadczenie „Dobry start”	2018
Liczba rodzin	7 158
Liczba świadczeń	9 300
Kwota wypłaconych świadczeń w zł	2 788 500

10. DODATKI MIESZKANIOWE I ENERGETYCZNE

Podstawowym celem przyznawania dodatków mieszkaniowych jest zrekompensowanie wydatków związanych z utrzymaniem lokalu mieszkalnego.

Szczegółowe dane w zakresie wypłaconych dodatków przedstawia poniższa tabela:

WYPŁACONE DODATKI MIESZKANIOWE W LATACH 2017- 2018 ZE WZGLĘDU NA RODZAJ WŁASNOŚCI LOKALU

Rodzaj mieszkań	Ilość wypłaconych dodatków mieszkaniowych		Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych		Średni wypłacony dodatek mieszkaniowy	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Komunalne	14 841	13 400	2 909 293,121	2 533 392,67	194,72	189,06
Spółdzielcze	3 160	2 372	464 451,97	323 428,59	146,98	136,36
Inne	5 637	5 279	1 038 494,12	954 220,04	184,23	180,76
Razem	25 805	21 051	4 687 776,05	3 811 041,30	185,87	181,04

Jak wynika z poniższej tabeli notuje się kolejny spadek liczby osób wnioskujących o przyznanie dodatku mieszkaniowego. Głównym powodem takiej sytuacji są: zbyt niskie wydatki na

utrzymanie mieszkania w stosunku do dochodu, przekroczenie powierzchni normatywnej, utrata lub brak tytułu prawnego do zajmowanego lokalu, nieopłacanie części „własnej” dodatku mieszkaniowego. W dalszym ciągu najwyższą kwotę dodatków mieszkaniowych wypłacana jest mieszkańcom lokali komunalnych.

11. DODATKI ENERGETYCZNE

Od 1 stycznia 2014 r. zgodnie z delegacją ustawy Prawo energetyczne osoby otrzymujące dodatek mieszkaniowy mają prawo do zryczałtowanego dodatku energetycznego. Wpłata dodatku energetycznego jest zadaniem z zakresu administracji rządowej. Dodatek energetyczny wypłacają gminy, które otrzymują dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie wypłat dodatku energetycznego, w granicach kwot określonych na ten cel w ustawie budżetowej. W porównaniu do 2017 roku zmniejszyła się liczba osób korzystających z możliwości dopłaty do kosztów energii elektrycznej w formie dodatków energetycznych. Zestawienie dodatków energetycznych wypłaconych w 2018 roku obrazuje poniższa tabela.

Stawka dodatków energetycznych w 2018 r.	Ilość osób w gospodarstwie domowym	Liczba dodatków energetycznych (pełnych świadczeń) wypłaconych na podstawie wydanych decyzji w 2018 r.	Kwota pełnych świadczeń dodatków energetycznych wypłaconych w 2018 r.
11,22	1 osoba	779	8 740,38
11,35		1225	13 903,75
15,58	od 2 do 4	595	9 270,10
15,77		982	15 486,14
18,70	5 i więcej	33	617,10
18,92		64	1 210,88
x	x	3678	49 228,35

12. POMOC MATERIALNA O CHARAKTERZE SOCJALNYM DLA UCZNIÓW

Pomoc materialna o charakterze socjalnym jest przyznawana uczniowi w formie stypendium szkolnego lub zasiłku uczniowi znajdującemu się w trudnej sytuacji materialnej. Tylko we wrześniu 2018 roku złożono 915 wniosków o przyznanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów szkół wałbrzyskich, z tego pozytywnie zweryfikowano 826 wniosków.

Przyznawanie pomocy uczniom o charakterze socjalnym jest zadaniem z zakresu administracji rządowej dofinansowanym przez gminę w wysokości 20% wydatkowanych środków.

W 2018 roku środki wydatkowane na pomoc materialną dla uczniów wyniosły w 1 432 410 zł.

Wyszczególnienie		Stypendia szkolne	Zasiłki szkolne	Razem
Szkoly podstawowe	Liczba uczniów objętych pomocą	896	4	900
	Łączna kwota pomocy	1 151 440	1 860	1 153 300
Gimnazja	Liczba uczniów objętych pomocą	36	0	36
	Łączna kwota pomocy	32 984	0	32 984
Szkoly ponadgimnazjalne	Liczba uczniów objętych pomocą	215	2	217
	Łączna kwota pomocy	243 212	1 240	244 452
Razem	Liczba uczniów objętych pomocą	1 112	6	1 118
	Łączna kwota pomocy	1 428 380	3 100	1 431 480

13. REHABILITACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W 2018 roku Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznał algorytmem dla Miasta Wałbrzycha środki finansowe w wysokości **3 111 526,00 zł** a Rada Miasta Wałbrzycha w dniu 29 marca 2018 roku podzieliła ww. środki.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje następujące zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:

DOFINANSOWANIE DO UCZESTNICTWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ICH OPIEKUNÓW W TURNUSACH REHABILITACYJNYCH:

Turnus rehabilitacyjny to forma aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników. Liczba uczestników turnusów rehabilitacyjnych oraz związane z tym koszty obrazuje poniższa tabela.

DOFINANSOWANIE DO TURNUSÓW REHABILITACYJNYCH W ROKU 2018

Osoby ubiegające się o dofinansowanie wraz z opiekunami	Przyznane dofinansowania		Wypłacone dofinansowania	
	Ilość osób	Kwota w zł	Ilość osób	Kwota w zł
788	282	330 647,00	255	299 491,00

DOFINANSOWANIE ZAOPATRZENIA W SPRZĘT REHABILITACYJNY, PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE I ŚRODKI POMOCNICZE:

W 2018 roku zawarto 7 umów na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, dofinansowaniem objęto rowery rehabilitacyjne, orbitreki. Dofinansowanie wypłacane było w wysokości 80% poniesionych kosztów przez wnioskodawcę.

W 2018 roku dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze otrzymało 718 osób niepełnosprawnych, najczęściej dofinansowano zakup pieluchomajtek, aparatów słuchowych, balkoników i kul. Dofinansowanie do aparatów słuchowych wypłacane było w kwocie 1000 zł dla osób niepracujących i niebędących w wieku aktywności zawodowej natomiast dla osób pracujących, uczących się i dzieci w pełnej kwocie czyli 150% z przyznanego limitu w ramach dofinansowania przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Szczegółowe informacje w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Złożone wnioski		Zawarte umowy (sprzęt rehabilitacyjny)		Wypłacone dofinansowania	
Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł
813	1 281 267	7	7 801	718	833 235

DOFINANSOWANIE LIKWIDACJI BARIER W KOMUNIKOWANIU SIĘ.

W ramach ich likwidacji przyznano dofinansowanie przede wszystkim dla osób mających znaczące problemy w komunikowaniu się czyli dla osób głuchoniemych, mających trudności z wypowiedzianiem się, niesłyszających, niedowidzących. Dofinansowano do zakupu komputerów przenośnych, komputerów stacjonarnych, telefonów dla osób niedowidzących ze specjalnym oprogramowaniem i nawigacją oraz do komunikatorów. Kwota dofinansowania do komputerów wynosiła 1500,00 zł natomiast do pozostałego sprzętu 80% poniesionych kosztów. Poniższa tabela pokazuje liczbę osób oraz koszty związane z likwidacją barier w komunikowaniu się.

Złożone wnioski	Zawarte umowy		Wypłacone dofinansowania	
20	liczba Osób	Kwota w zł	liczba osób	Kwota w zł
	12	17 716	12	17 716

DOFINANSOWANIE LIKWIDACJI BARIER TECHNICZNYCH.

W 2018 roku dofinansowaniem objęto zakup schodolazów, podnośników wannowych, balustrada schodową i było ono wypłacane w wysokości 80 %. Tabela ilustruje liczbę osób objętych dofinansowaniem oraz wypłacone środki finansowe.

Złożone wnioski	Zawarte umowy		Wypłacone dofinansowania	
19	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł
	12	76 850	12	76 850

DOFINANSOWANIE LIKWIDACJI BARIER ARCHITEKTONICZNYCH. .

W 2018 roku 83 osoby ubiegały się o dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych. Dofinansowanie obejmowało 80% poniesionych kosztów.

Złożone wnioski	Zawarte umowy		Wypłacone dofinansowania	
83	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł
	13	147 089	12	145 693

WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ.

Na Działalność trzech funkcjonujących w gminie Wałbrzych Warsztatów Terapii Zajęciowej zaplanowano środki finansowe z funduszu PFRON w wysokości **1 439 640,00 zł** oraz z budżetu miasta Wałbrzycha **159 960,00 zł**, razem – **159 960,00 zł**. – Warsztaty Terapii Zajęciowej są placówkami pobytu dziennego dla **90** osób niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym.

DOFINANSOWANIE DO SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

W ramach dofinansowania zorganizowano różne zajęcia, imprezy a także wycieczki dla osób niepełnosprawnych.

Złożone wnioski		Zawarte umowy		Wypłacone dofinansowania	
Ilość	kwota	ilość	Kwota w zł	ilość	Kwota w zł
10	140 806	8	115 017	7	113 315

PILOTAŻOWY PROGRAM „AKTYWNY SAMORZĄD”.

Program Aktywny samorząd jest ważnym krokiem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych. Działania przewidziane w programie dają większe możliwości na aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz aktywności społecznej osób niepełnosprawnych.

MODUŁ I likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową		
	Ilość osób	Kwota w zł
Obszar A likwidacja bariery transportowej		
Zadanie 1 oprzyrządowanie samochodu	2	12 580,00
Zadanie 2 pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B	5	6 081,00
Obszar B likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informatycznym		
Zadanie 1 Dofinansowanie do zakupu sprzętu elektronicznego i jego elementów	3	10 979,00
Zadanie 2 dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego sprzętu elektronicznego i oprogramowania	0	0,00
Obszar D pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.	5	9 127,00
Obszar C likwidacja barier w poruszaniu się		
Zadanie 2 pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	2	5 637,00
	Moduł II pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	
	Liczba osób	Kwota w zł
	28	84 465,00

14. POTWIERDZANIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH

Na mocy ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, do zadań zleconych z gminy z zakresu administracji państwowej należy wydawanie decyzji

w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniający kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcy, jest decyzja prezydenta gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy, potwierdzająca to prawo. Decyzję wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego - na wniosek świadczeniodawcy złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia. Decyzja wydawana jest na okres 90 dni od daty złożenia wniosku przez świadczeniobiorcę lub od daty udzielenia świadczenia opieki zdrowotnej przez świadczeniodawcę.

W 2018 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydał łącznie 321 decyzji w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w tym 255 decyzji pozytywnych oraz 23 decyzji odmownych. W pozostałych przypadkach postępowanie zostało umorzone (np. w związku z ubezpieczeniem z innego tytułu), wygaszone z powodu zgonu lub wycofania wniosku. Decyzje odmowne wydawane były w związku z przekroczeniem kryterium dochodowego w pomocy społecznej, bądź ubezpieczenia wnioskodawców z innego tytułu. Decyzje wydawane były zarówno na wniosek świadczeniobiorców jak i świadczeniodawców.

15. DZIAŁALNOŚĆ PROJEKTOWA - PROGRAMY/PROJEKTY I POROZUMIENIA

15.1. „PROGRAM AKTYWIZACJA I INTEGRACJA”

W 2018 roku wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy realizowany był Program Aktywizacja i Integracja, w którym uczestniczyli uczestnicy projektu „Aktywni razem” współfinansowanego z środków Unii Europejskiej, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne. Uczestnicy projektu brali udział w zajęciach integracyjnych oraz uczestniczyli w pracach społecznie użytecznych. Uczestnicy na zakończenie projektu otrzymali certyfikaty. Projekt był współfinansowany ze środków Powiatowego Urzędu Pracy i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Program Aktywizacji i Integracji to dodatkowe możliwości aktywizacji osób, które utraciły możliwość podjęcia pracy z powodu długiego okresu przebywania w bezrobociu, często połączonego z brakiem kwalifikacji i deficytami utrudniającymi funkcjonowanie w środowisku pracy. Program składał się z dwóch bloków działań:

Blok Aktywizacji – w ramach którego PUP udzielił bezrobotnym uczestnikom wsparcia polegającego na przygotowaniu uczestników do lepszego radzenia sobie na rynku pracy i skierował na podstawie porozumienia do wykonywania prac społecznie- użytecznych.

Blok Integracji – w ramach którego uczestnicy objęci zostali przez MOPS specjalistycznymi warsztatami grupowymi oraz indywidualnym poradnictwem specjalistycznym. Prowadzono zajęcia warsztatowe oraz poradnictwo specjalistyczne.

W 2018r. Program Aktywizacji i Integracji zrealizowany został w 3 edycjach. Do Programu przystąpiło 67 osób, łącznie program PAI ukończyło 53 osoby.

15.2. POROZUMIENIE AKTYWIZACYJNE Z PUP

W celu zapewnienia właściwej współpracy i sprawnej wymiany informacji dotyczących bezrobotnych, zarejestrowanych w PUP, korzystających jednocześnie ze świadczeń z pomocy społecznej, zawarto w lipcu 2018 roku porozumienie pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Porozumienia określiły zasady współpracy pomiędzy instytucjami w zakresie podejmowania działań wzmacniających aktywność zawodową osób bezrobotnych, które są jednocześnie klientami Powiatowego Urzędu Pracy i korzystają ze świadczeń z pomocy społecznej udzielanej przez Ośrodek. Pracownicy socjalni wraz z klientami uczestniczą w wizytach w urzędzie pracy, w celu ułatwienia im znalezienia odpowiedniej pracy czy też możliwości odbycia stażu. Aktywizacja zawodowa obu stron partnerstwa dotyczyła: podjęcia zatrudnienia, skierowania do prac społecznie – użytecznych, skierowania do udziału w projektach, odbycia stażu. W roku 2018 w skutek podejmowanych działań 121 osób podjęło zatrudnienie, 90 osób uregulowało swoją sytuację uzyskując orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, natomiast 98 osób otrzymało odmowę pomocy finansowej z powodu braku podjęcia współpracy z pracownikami socjalnymi lub uzyskało uprawnienia do emerytury. Porozumienie spowodowało zmianę profili bezrobotnych z III na II, podjęcie zatrudnienia, pozyskanie i ujednolicenie wiedzy na temat możliwości zawodowych klienta, informowanie osób bezrobotnych o ofertach pracy przy jednoczesnym rozliczaniu z ofert przez pracownika socjalnego, poszerzenia wiedzy na temat specyfiki pracy obu stron porozumienia.

15.3. PROJEKT „AKTYWNI RAZEM”

Rozpocząty 1 października 2017 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wałbrzychu projekt pod nazwą „Aktywni razem” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Całkowita wartość projektu wynosi 1 931 760,00 zł w tym kwota dofinansowania wynosi 1 631 760,00 zł.

Projekt adresowany jest do osób w wieku aktywności zawodowej, tj. bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo, w tym niepełnosprawnych, korzystających z pomocy społecznej, zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Celem projektu jest przywrócenie jego uczestnikom zdolności do prawidłowego funkcjonowania w społeczności, zdolności do poszukiwania i podjęcia pracy poprzez zminimalizowanie barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową. Projekt obejmie 177 osób, w trzech sześciomiesięcznych etapach, po 59 osób. Rekrutacja uczestników prowadzona jest przez cały okres trwania projektu.

Uczestnicy projektu, w zależności od sytuacji i statusu, brali udział w działaniach o charakterze społecznym, edukacyjnym, zawodowym i zdrowotnym, korzystali z:

- pracy socjalnej, poradnictwa prawnego, poradnictwa psychologicznego, grup samopomocowych, warsztatów grupowych (trening umiejętności i kompetencji społecznych, warsztaty poprawy wizerunku – zajęcia z fryzjerem i wizażystą),
- kursów i szkoleń, dostosowanych do swoich potrzeb, zakończonych certyfikatem,
- poradnictwa doradcy ds. osób niepełnosprawnych, zajęć ruchowych dla osób niepełnosprawnych (yoga, rehabilitacja),
- podjęcia nauki na poziomie podstawowym, gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym lub policealnym. Uczestnicy otrzymają wtedy wsparcie w postaci zakupu podręczników, materiałów i przyborów szkolnych, opłaty wpisowej, przejazdów itp.
- warsztatów z doradcą zawodowym i udziału w 3 miesięcznym płatnym stażu,
- udziału w Programie Aktywizacji i Integracji (PAI).

W październiku 2018 roku odbyła się trzecia edycja projektu, która 31 marca 2019 roku zakończy ostatnią turę rekrutacji w projekcie. Na dzień 31 grudnia 2018 roku 208 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zostało objętych wsparciem w programie, w tym 80 osób niepełnosprawnych, posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Wśród osób objętych wsparciem w programie 103 osoby osiągnęły postęp w rozumieniu wskaźnika efektywności społecznej tzn. zakończyły zgodnie ze ścieżką udział w projekcie, a 34 osoby osiągnęły postęp w rozumieniu wskaźnika efektywności zatrudnieniowej, co oznacza, że 34 osoby podjęły zatrudnienie i podpisały umowę o pracę na minimum 3 miesiące i przynajmniej ½ etatu. Kolejnym wskaźnikiem monitorującym efektywność w projekcie jest 39 osób, które po opuszczeniu programu podjęły zatrudnienie (łącznie z pracującymi na własny rachunek) na podstawie przedstawionych umów o pracę. W ramach realizowanego projektu zostały także przeprowadzone kursy umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych. Do końca 2018 roku 49 osób uzyskało kwalifikacje po opuszczeniu programu. Dodatkowo 7 osób podjęło naukę na poziomie podstawowym, gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym lub policealnym. Uczestnicy poprzez podjęcie nauki mogą podnosić wykształcenie, rozwijać swoje zainteresowania i mają możliwość własnego rozwoju, co owocuje brakiem problemów ze znalezieniem pracy.

Jednym z podstawowych założeń projektu było zastosowanie możliwie wszechstronnego i jednocześnie indywidualnego wsparcia dla jego uczestników. Na podstawie analizy sytuacji materialno-bytowej i w odniesieniu do diagnozy oczekiwań, potrzeb, predyspozycji oraz posiadanych kwalifikacji, dostosowaliśmy indywidualnie uczestnikom projektu działania i wsparcie z zakresu aktywizacji społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej i zawodowej, uwzględniając zasadę równości szans kobiet i mężczyzn.

15.4. PROJEKT „NASZE DZIECI”

Projekt Nasze Dzieci realizowany jest od lutego 2018 do stycznia 2020r w czterech turach, z których każda obejmuje wsparciem 50 osób. Całkowita wartość projektu to 1.567.117,39 w tym 80% jest finansowana z środków Unii Europejskiej, 15% z środków budżetu państwa oraz 5% z środków własnych gminy. Przedmiotem projektu jest rozwój wsparcia systemu pieczy zastępczej poprzez objęcie specjalistyczną pomocą dzieci i młodzieży z rodzinnej pieczy zastępczej w Wałbrzychu. Jako element projektu realizowane jest także

wsparcie rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka, w postaci podnoszenia ich kompetencji i kwalifikacji. Usługi realizowane w ramach projektu świadczone są na czterech poziomach i są odpowiednio dostosowane do potrzeb uczestników:

- dla 80 dzieci poniżej 15 roku życia - aktywizacja społeczna: warsztaty socjoterapii, terapia pedagogiczna, aktywizacja edukacyjna: korepetycje z j. polskiego, j. angielskiego, matematyki, aktywizacja zdrowotna: indywidualne zajęcia z fizjoterapeutą, logopedą, terapia neurorozwoju, indywidualne konsultacje z pedagogiem i psychologiem,
- dla 40 dzieci w wieku 15-17 lat - aktywizacja społeczna: wolontariat w schronisku dla zwierząt, domu pomocy społecznej i firmie sprzątającej, warsztaty socjoterapii, terapia pedagogiczna, trening kompetencji społecznych, aktywizacja zdrowotna: indywidualne zajęcia z fizjoterapeutą, indywidualne konsultacje z pedagogiem i psychologiem, aktywizacja edukacyjna: korepetycje z j. polskiego, j. angielskiego, matematyki, fizyki i chemii, warsztaty z ginekologiem, terapeutą uzależnień, dietetykiem, kuratorem sądowym, aktywizacja zawodowa: wizyty studyjne w zakładach pracy i instytucjach rynku pracy, warsztaty i indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym,
- dla 40 osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą - aktywizacja społeczna: trening kompetencji społecznych, grupa wsparcia, aktywizacja edukacyjna: warsztaty z ginekologiem, terapeutą uzależnień, dietetykiem, kuratorem sądowym, aktywizacja zdrowotna: superwizja, indywidualne konsultacje z pedagogiem i psychologiem,
- 40 opiekunów usamodzielnienia - aktywizacja edukacyjna: proces usamodzielniania pełnoletnich wychowanków, warsztaty z zakresu budowania programu usamodzielnienia oraz z zakresu rozwoju kompetencji społeczno-wychowawczych.

W 2018 r. w ramach projektu pn. „Nasze dzieci” wsparciem zostało objętych 101 osób (75 kobiet i 26 mężczyzn, w tym: 40 dzieci w wieku do 15 lat, 20 dzieci w wieku 15-17 lat, 20 rodziców zastępczych, 20 opiekunów usamodzielnienia. Każda z grup uczestniczy w odmiennych zajęciach, dostosowanych do określonych potrzeb. Ponieważ projekt jest skierowany także do osób niepełnosprawnych, w 2018 r. wzięło w nim udział 19 osób z niepełnosprawnością (13 kobiet i 9 mężczyzn).

15.5. PROJEKT „DZIECI NA START”

Centrum Placówek Opiekuńczo Wychowawczych realizuje projekt współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego „Dzieci na START”, którego główny celem jest objęcie kompleksowym wsparciem osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w ramach rozwoju usług społecznych, opiekuńczych, pieczy zastępczej i doprowadzenie do ograniczenia wystąpienia zagrożenia wykluczenia społecznego wśród 36 wychowanków 6 wałbrzyskich Placówek Opiekuńczo Wychowawczych oraz 20 członków ich rodzin do 31.12.2019 r. Realizowany projekt obejmuje również działania mające na celu wzrost kompetencji kadry zatrudnieniowej poprzez objęcie ich superwizją.

Grupa docelowa projektu to: wychowankowie Placówek Opiekuńczo Wychowawczych, rodzice, prawni opiekunowie wychowanków przebywających w Placówkach Opiekuńczo Wychowawczych oraz kadra Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych.

Projekt realizowany jest od 01.01.2018r. do 31.12.2019r. Całkowita wartość projektu wynosi 498 300,00 zł w tym kwota dofinansowania wynosi 473 385,00 zł.

Działania nakierowane na Uczestników projektu w ramach form wsparcia to:

- Trening kompetencji i umiejętności społecznych dla wychowanków.
- Doradztwo zawodowe – celem zadania jest udzielenie wsparcia 14 wychowankom w wieku 15+ w zakresie przygotowania ich do wyboru drogi edukacyjnej i zawodowej.
- Doradztwo zawodowe – próbki pracy.
- Terapia dramą.
- Działania psychologiczne – terapeutyczne.
- Współpraca z rodzinami naturalnymi poprzez inicjowanie i wspieranie form pracy z biologiczną rodziną.
- Superwizja kadry systemu pieczy zastępczej.

16. ZADANIA Z PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII, PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY

Pracownicy Działu Profilaktyki przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej realizują poszczególne zadania z szeroko rozumianej profilaktyki. Wszelkiego rodzaju pomoc i poradnictwo realizowane jest na rzecz osób i rodzin, które mają trudności bez względu na posiadany dochód.

W ramach prowadzonego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i terapeutycznego, na przestrzeni 4 lat objęto wsparciem 3 362 mieszkańców Wałbrzycha i udzielono ponad 6500 porad.

Lp.	Rok	Liczba osób	Liczba udzielonych porad
1.	2015	1289	1873
2.	2016	980	2049
3.	2017	583	1403
4.	2018	510	1192
Suma		3362	6517

Na przestrzeni trzech lat obraz problemów z podziałem na udzielone porady przedstawia się następująco:

Lp.	Problem	Liczba					
		osób		porad		osób	
		2018		2017		2016	
1.	alkoholowy	120	297	147	292	349	614
2.	narkotykowy	38	104	26	61	40	232
3.	behawioralny	0	0	4	15	0	0

Lp.	Problem	Liczba					
		osób	porad	osób	porad	osób	porad
		2018		2017		2016	
4.	nikotynowy	0	0	1	6	0	0
5.	współzależnienie	15	31	14	59	10	25
6.	osoba doświadczająca przemocy	52	151	72	174	61	138
7.	osoba stosująca przemoc	15	34	16	61	16	19
8.	opiekunczo - wychowawczy	61	130	75	245	148	328
9.	rodzinny/małżeński	73	201	84	239	138	303
10.	bezrobocie	0	0	42	42	113	176
11.	bezdomność	19	87	6	35	6	14
12.	niezaradność życiowa	10	37	15	64	42	54
13.	zaburzenia psychiczne	7	12	7	12	27	67
14.	niepełnosprawność/ długotrwała choroba	22	69	5	22	18	60
15.	edukacyjny	0	0	0	0	12	19
16.	interwencja kryzysowa	29	39	0	0	0	0
OGÓŁEM		510	1192	583	1403	980	2049

W ramach działań profilaktycznych bardzo intensywnie prowadzona jest edukacja w postaci warsztatów dla uczniów, szkolenia dla grona pedagogicznego i pogadanki w trakcie wywiadówek dla rodziców. Na przestrzeni lat dane przedstawiają się następująco:

Lp.	Rok	Liczba odbiorców	Liczba szkół
1.	2014	965	11
2.	2015	2368	13
3.	2016	3496	15
4.	2017	4581	24
5.	2018	4755	21

W ROKU 2018 ODBYŁY SIĘ NASTĘPUJĄCE ZAJĘCIA EDUKACYJNE:

Lp.	Nazwa programu/kampanii	Liczba osób
1	Profilaktyka cyberprzemocy	1106 uczniów
2	Profilaktyka przemocy domowej, rówieśniczej, zachowania konfliktowe	1384 uczniów
3	Program edukacyjny „Cięża bez alkoholu”	183 uczniów
4	Program edukacyjny „Zaburzenia odżywiania – anoreksja i bulimia”	265 uczniów
5	Program „Bezpieczny Wałbrzyszanin – bezpieczna szkoła”	415 uczniów
6	„Kampania ławkowa” (realizowana w formie konkursu)	60 dzieci z ZPWD

Lp.	Nazwa programu/kampanii	Liczba osób
7	Kampania „Biała Wstążka” (happening)	600 osób (mieszkańcy Wałbrzycha i przyjezdni)
8	Kampania „Przeciw pijanym kierowcom”	146 uczniów
9	Kampania „Przemoc boli” - działania informacyjne z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej i cyberprzemocy (emisja citilightów)	uczniowie i mieszkańcy Wałbrzycha
10	Kampania „Nie piję, nie biorę, nie palę” (w formie konkursu)	104 uczestników
11	Uzależnienia	292 uczniów
12	Warsztaty antynikotynowe	36 uczniów
13	Warsztaty kampanii „Widzę, Słyszę, Reaguję”	306 uczniów
14	Profilaktyka molestowania seksualnego	320 uczniów 8 dzieci z rodzin zastępczych
15	Relaksacja i wartości	17 wychowanków ZPWD
16	Spotkania edukacyjne z rodzicami – wywiadówki profilaktyczne (przemoc, cyberprzemocy, uzależnienia)	277 rodziców

16.1. DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

NA PRZESTRZENI PIĘCIU LAT DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ KOMISJI PRZEDSTAWIA SIĘ NASTĘPUJĄCO:

Lp.	Działalność MKRPA	2014	2015	2016	2017	2018
1	Liczba wniosków	268	213	261	238	223
2	Liczba skierowanych osób (liczba wystanych wezwań)	516	414	513	440	439
	Liczba osób, które się zgłosiły	152	127		116	143
3	Liczba osób skierowanych do terapeuty w DP	25	19	4	24	24
4	Liczba osób do PZPiTU Anima	93	76	70	75	38
5	Liczba osób skierowanych do ZOL w Czarnym Borze	0	8	5	2	4
6	Liczba osób skierowanych na badania lekarskie	313	252	156	156	157
7	Liczba wniosków skierowanych do Sądu	163	148	149	154	75
8	Liczba umorzonych postępowań	4	1	57	26	110

9	Liczba osób, która zgłosiła się o pomoc i wsparcie z otoczenia osób uzależnionych	233	200	254	134	198
10	Liczba posiedzeń Komisji	24	25	24	25	24

W 2018 roku do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 148 wniosków w sprawie wydania zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie Wałbrzych, z tego 9 wniosków dotyczyło punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczeniem do spożycia w miejscu sprzedaży, a 39 wnioski dotyczyły punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczeniem do spożycia poza miejscem sprzedaży. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie. Działalność Miejskiej Komisji obrazuje poniższa tabela:

Lp.	Działalność MKRPA	2014	2015	2016	2017	2018
1	Liczba wniosków ogółem dot. wydania zezwolenia na sprzedaż alkoholu w Gminie Wałbrzych	218	225	172	120	148
2	Liczba wniosków dotyczących punktów sprzedaży napojów alkoholowych z przeznaczeniem do spożycia w miejscu sprzedaży	34	37	35	27	9
3	Liczba wniosków dotyczących punktów sprzedaży napojów alkoholowych z przeznaczeniem do spożycia poza miejscem sprzedaży	161	168	137	93	39
4	Liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	46	24	48	46	48
5	Liczba przeprowadzonych interwencji (pisemne do KMP)	0	0	0	2	0
6	Liczba przeprowadzonych szkoleń dla sprzedawców alkoholu	1	0	0	0	0

16.2. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY ORAZ GRUPY ROBOCZE DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

W roku 2018 do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 464 Niebieskich Kart, z czego 39 kart, w których pokrzywdzonymi są małoletni a 1 gdzie sprawcami są nieletni. Powołano 464 grup roboczych, w ramach ich pracy odbyło się 1591 spotkań. Poniżej opracowane zestawienie pracy Zespołu Interdyscyplinarnego na przestrzeni kilku lat.

Lp.	Działalność ZI	2014	2015	2016	2017	2018
1	Liczba Niebieskich Kart	262	268	263	305	464
2	Liczba spotkań grup roboczych	933	993	1204	1469	1591
3	Liczba zamkniętych spraw	269	234	209	294	348
4	Liczba spraw w toku postępowania	88	115	174	182	116

Lp.	Działalność ZI	2014	2015	2016	2017	2018
5	Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	6	6	5	6	4

17. DZIAŁALNOŚĆ SPECJALISTYCZNEGO OŚRODKA WSPARCIA

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Wałbrzychu obejmuje swoją pomocą ofiary przemocy z terenu województwa dolnośląskiego. Osoby doświadczające przemocy, oprócz schronienia, mogą otrzymać pomoc w formie poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego i terapeutycznego, otrzymać wsparcie grupowe osób w podobnej sytuacji życiowej. Poniżej tabela obrazująca działania SOW w 2018 roku.

Lp.	Działalność Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia	Liczba osób	Liczba spotkań
1	Prowadzenie grup terapeutycznych dla osób doświadczających przemocy	112	50
2	Prowadzenie grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy	106	50
3	Prowadzenie spotkań indywidualnych z osobami doświadczającymi przemocy	180	720
4	Prowadzenie programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc	0	0
5	Prowadzenie spotkań indywidualnych z osobami stosującymi przemoc	0	0
6	Prowadzenie zajęć podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców z rodzin dotkniętych przemocą	21	1008
7	Osoby korzystające ze wsparcia Ośrodka ogółem	419	-----

W ROKU 2018 NA TERENIE SOW PRZEBYWAŁO ŁĄCZNIE 88 OSÓB.

	Wałbrzych	Z poza terenu Wałbrzycha	Łącznie
Kobiety	20	21	41
Mężczyźni	1	0	1
Dzieci	30	16	46
Liczba osób	51	37	88

Zarówno osoby dorosłe jak i dzieci zostały objęte wsparciem specjalistów. Łącznie w roku 2018 przeprowadzono ogólnie 1838 oddziaływań wspierających dla mieszkańców SOW oraz mieszkańców Wałbrzycha.

Nazwa oddziaływań	Klienci SOW	Interwencje zewnętrzne
• oddziaływania psychologiczne	313	53
• oddziaływania pedagogiczne i socjalne.	776	5

Nazwa oddziaływań	Klienci SOW	Interwencje zewnętrzne
• oddziaływania terapeutyczne.	412	5
• oddziaływania socjoterapeutyczne	34	0
• oddziaływania prawne	128	24
• oddziaływania medyczne	88	0
Razem 1838	1751	87

17.1. WSPIERANIE RODZINY PRZEŻYWAJĄCEJ TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH

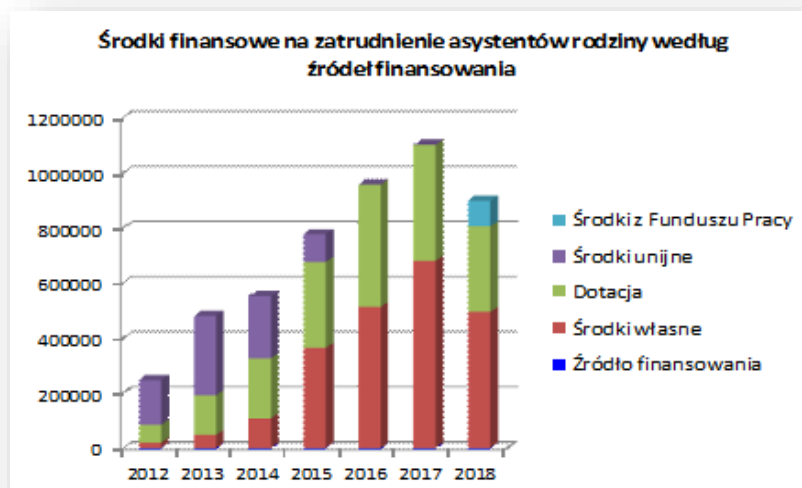
Działania podejmowane wobec rodziny będącej w kryzysie i kompleksowego wsparcia kobiet w ciąży i rodzin skierowane są do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, dotkniętych przemocą, problemem uzależnień, jak również dla kobiet w ciąży, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie” i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę.

W 2018 roku na 4380 rodzin objętych opieką MOPS, 432 rodzin ma trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zakres realizowanych w ramach usług zadań ma kompleksowy charakter i odpowiada na potrzeby rodzin. Zadanie to realizują asystenci rodziny, których misją jest towarzyszenie rodzinom w poszukiwaniu rozwiązań i poprawy funkcjonowania rodziny.

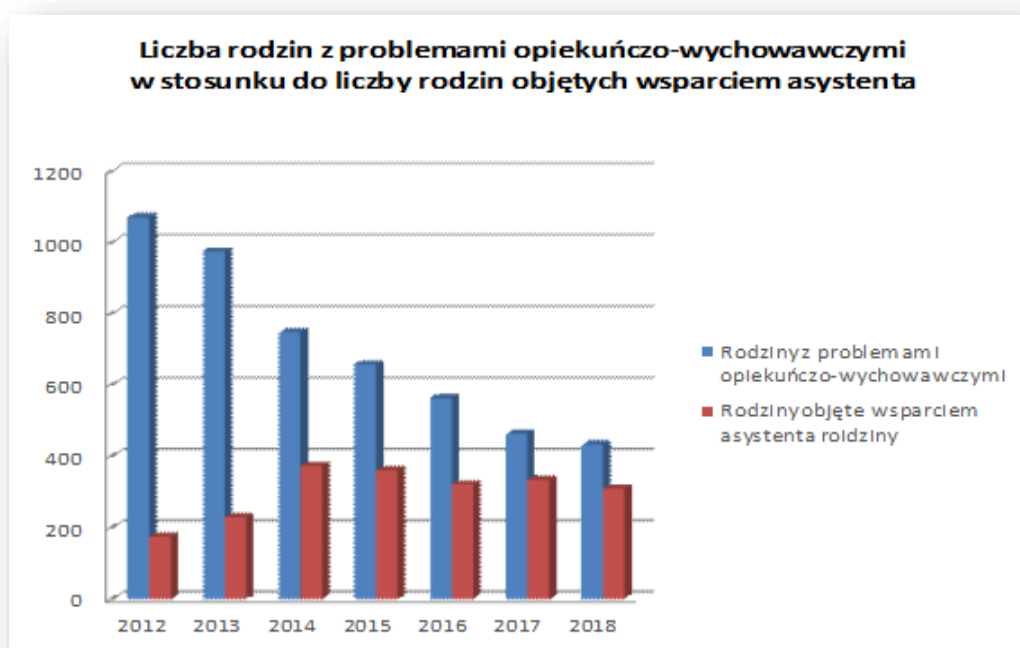
Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny.

	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba asystentów rodziny w gminie	15	19	31	38	21
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	373	360	332	336	298

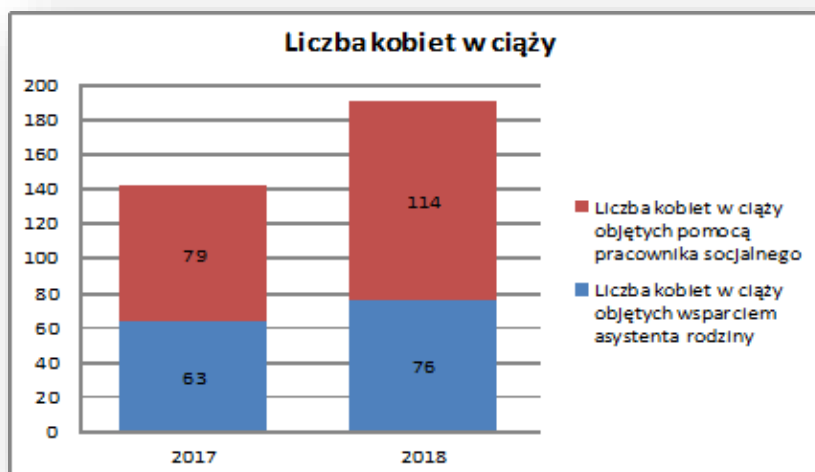
Gmina systematycznie zwiększa liczbę asystentów, którzy finansowani są ze środków dotacji z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, środków z Funduszu Pracy i środków własnych Gminy.

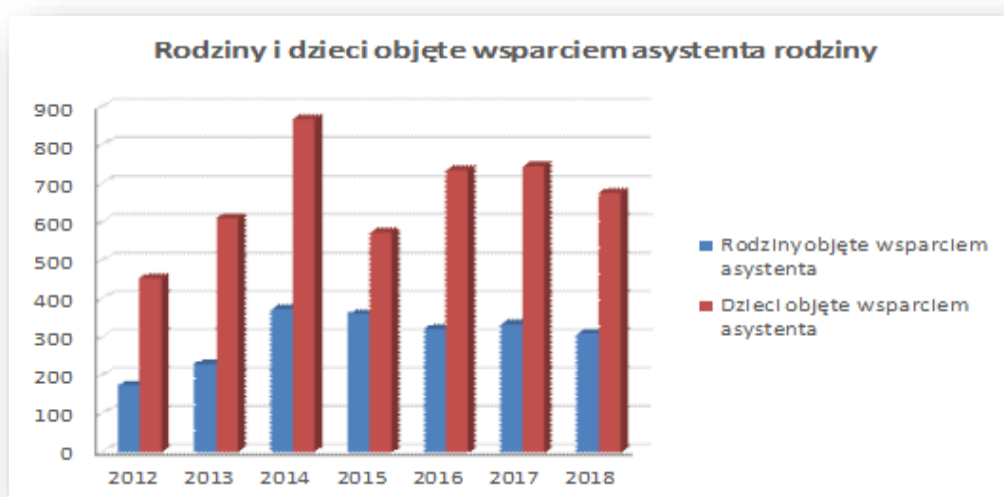
W 2018 roku asystenci rodzin spośród 432 rodzin ze zdiagnozowanymi problemami opiekuńczo-wychowawczymi objęli wsparciem 309 rodziny, co stanowi 72% rodzin.

Wsparciem zgodnie z ustawą za życiem objęto 189 kobiet w ciąży, z czego bezpośrednio z asystentem rodziny współpracowało 76, a 114 było objęte pomocą pracownika socjalnego.

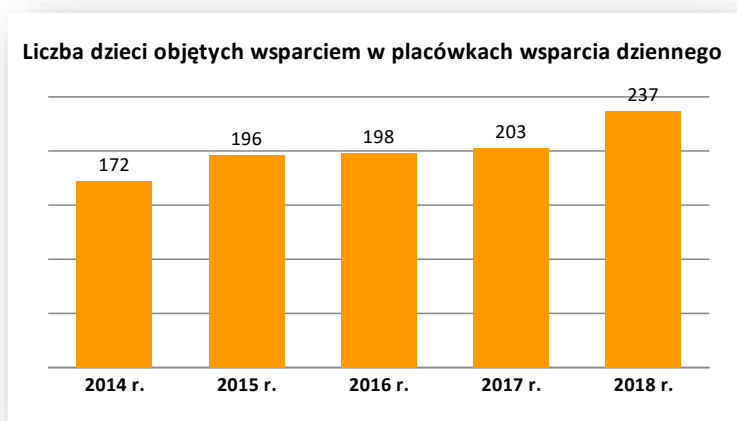

W 2018 roku wsparciem asystenta objęto 309 rodzin oraz 675 dzieci przebywających w tych rodzinach.

W celu pomocy rodzinie dzieci mogą korzystać z miejsc w placówkach wsparcia dziennego prowadzonych przez Gminę.

W 2018 r. w zajęciach organizowanych przez Zespół Placówek Wsparcia Dziennego prowadzonych przez MOPS, uczestniczyło 237 dzieci.

Placówki wsparcia dziennego prowadzone przez Gminę Wałbrzych

Lp.	Adres placówki	Nazwa placówki	Liczba miejsc
1	ul. Mickiewicza 26 58-300 Wałbrzych	Placówka Wsparcia Dziennego Śródmieście	15
2	ul. Grota Roweckiego 3a 58-309 Wałbrzych	Placówka Wsparcia Dziennego Piaskowa Góra	15
3	ul. Grodzka 71 58-316 Wałbrzych	Placówka Wsparcia Dziennego Podzamcze	15
4	ul. Niepodległości 64 58-303 Wałbrzych	Placówka Wsparcia Dziennego Podgórze	15
5	ul. Osiedleńców 58-301 Wałbrzych	Placówka Wsparcia Dziennego Nowe Miasto w formie pracy podwórkowej	15

Placówki wsparcia dziennego prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Wałbrzych

Lp.	Nazwa placówki	Adres	Podmiot prowadzący	Liczba miejsc
1	Placówka wsparcia pn. Świetlica środowiskowa-forma opiekuńcza z elementami socjoterapii oraz profilaktyki uzależnień	ul. B. Chrobrego 45 58-300 Wałbrzych	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Wałbrzychu ul. B. Chrobrego 45	25
2	Placówka Wsparcia Dziennego w formie opiekuńczo-specjalistycznej	ul. Dunikowskiego 39 58-309 Wałbrzych	Stowarzyszenie „Kalejdoskop” ul. Sosnowa 25	15
3	Placówka Wsparcia Dziennego „Romano Drom” forma połączona opiekuńczo-wychowawcza i specjalistyczna	ul. Królewiecka 9 58-300 Wałbrzych	Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Salvator” ul. Królewiecka 9	40

Placówki prowadzące zajęcia opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Wałbrzych

Lp.	Adres placówki	Nazwa placówki	Liczba miejsc
1.	Pl. M. Darowskiej 1B 58-305 Wałbrzych	Świetlica Kuźnia Talentów – prowadzona przez Fundację Edukacyjną im. S. Wandy Garczyńskiej	30
2.	Glinnik Nowy ul. Glinicka 3 58-303 Wałbrzych	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy	15
3.	Rusinowa ul. Osiedle Górnicze 58-308 Wałbrzych	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy	15
4.	Stary Zdrój ul. Armii Krajowej 37 58-302 Wałbrzych	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy	15
5.	Biały Kamień ul. Gen. Andersa 58-304 Wałbrzych	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy	15
6.	Sobiećcin ul. 1-go Maja 112 58-305 Wałbrzych	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci oddział Powiatowy	15

18. PIECZA ZASTĘPCZA - ZAPEWNIENIE OPIEKI I WYCHOWANIA DZIECIOM POZBAWIONYM RODZICÓW

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest organizatorem pieczy zastępczej na terenie Wałbrzycha. System pieczy zastępczej ma na celu zapewnienie czasowej opieki oraz wychowania dzieciom, w przypadkach niemożności sprawowania jej przez rodziców.

W skład systemu wchodzi piecza rodzinna (rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka) oraz piecza instytucjonalna (placówki opiekuńczo – wychowawcze). Prowadzi się również pracę z rodziną naturalną dziecka, poprzez intensywne działania mające na celu powrót dziecka do rodziny pochodzenia.

18.1. ROZWÓJ RODZINNYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ

W roku 2018 nieznacznie wzrosła liczba dzieci umieszczonych w rodzinach w stosunku do lat poprzednich. Na dzień 31.12.2018 r. w Wałbrzychu funkcjonowało 288 rodzin zastępczych, w których przebywało 442 dzieci. Pod względem wiekowym największą liczbę stanowią rodziny zastępcze prowadzone przez osoby powyżej 60 roku życia. Są to zazwyczaj rodziny spokrewnione, czyli głównie dziadkowie wychowujący swoje wnuki.

Szczegółowe dane dotyczące liczby rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci w latach 2015-2018 zawiera poniższa tabela.

LICZBA RODZIN ZASTĘPCZYCH I UMIESZCZONYCH W NICH DZIECI W LATACH 2015-2018 NA TERENIE MIASTA WAŁBRZYCHA

Rodziny zastępcze na terenie Wałbrzycha	2015		2016		2017		2018	
	Rodziny	Dzieci	Rodziny	Dzieci	Rodziny	Dzieci	Rodziny	Dzieci
Zawodowe	10	47	12	36	11	38	7	36
Niezawodowe	47	62	60	80	64	83	72	102
Spokrewnione	173	217	195	236	193	234	201	249
Rodzinne domy dziecka	6	45	6	41	8	52	8	55
Razem	246	371	273	393	276	407	288	442

LICZBA RODZIN ZASTĘPCZYCH I UMIESZCZONYCH W NICH WAŁBRZYSKICH DZIECI W LATACH 2015-2018 POZA WAŁBRZYCHEM

Rodziny zastępcze na terenie Wałbrzycha	2015		2016		2017		2018	
	Rodziny	Dzieci	Rodziny	Dzieci	Rodziny	Dzieci	Rodziny	Dzieci
Zawodowe	16	30	8	19	6	10	5	8
Niezawodowe	38	47	28	34	38	46	30	36
Spokrewnione	28	39	18	24	17	22	25	31
Rodzinne domy dziecka	0	0	2	3	4	8	3	6
Razem	82	116	56	80	65	86	63	81

18.2. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

W przypadku gdy nie ma możliwości umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, dziecko pozbawione opieki dziecko może być umieszczone w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Na koniec 2018 roku w placówkach na terenie Wałbrzycha przebywało 150 dzieci, natomiast 26 dzieci z Wałbrzycha przebywało na terenie powiatu.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku w placówkach w Wałbrzychu i poza Wałbrzychem przebywało 173 dzieci, w tym 27 dzieci poza terenem Wałbrzycha.

LICZBA DZIECI UMIESZCZONYCH W PLACÓWKACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH NA TERENIE MIASTA WAŁBRZYCHA W LATACH 2013 – 2018

Nazwa placówki	Stan na 31.12.2015 r.	Stan na 31.12.2016 r.	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 31.12.2018 r.
Razem w placówkach wałbrzyskich	169	145	147	150
Razem w obcych placówkach	42	48	26	27
Razem wszystkich dzieci	211	193	169	173

Sukcesywnie realizowany jest harmonogram działań zmierzających do dostosowania placówek opiekuńczo wychowawczych do obowiązujących standardów. Na terenie miasta funkcjonuje 12 placówek:

2 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego, tj: Rodzinne Domy Fundacji Happy Kids – prowadzone przez Fundację Happy Kids,

6 placówek opiekuńczo - wychowawczych typu socjalizacyjnego, tj. placówki gminne: Dom Jedyńka, Dom Dwójka oraz placówki prowadzone przez Fundację SALVATOR: Dom dla Dzieci nr 1, Dom dla Dzieci nr 2, Dom dla Dzieci nr 3, Dom dla Dzieci nr 4,

4 gminne placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjno - interwencyjnego, tj. Dom Trójka, Dom Czwórka, Dom Piątka oraz Dom Szóstka

WYKAZ PLACÓWEK OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH FUNKCJONUJĄCYCH NA TERENIE MIASTA ORAZ LICZBA UMIESZCZONYCH W NICH DZIECI

Nazwa placówki	Stan na 31.12.2016r.	Stan na 31.12.2017r.	Stan na 31.12.2018r.
Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Wałbrzychu			
Dom Jedyńka	14	13	14
Dom Dwójka	16	14	14
Dom Trójka	4	15	12
Dom Czwórka	12	10	14
Dom Piątka	14	10	14
Dom Szóstka	12	13	12
Rodzinne Domy Fundacji Happy Kids – placówki typu rodzinnego			
Rodzinny Dom Fundacji Happy Kids 1	9	8	8
Rodzinny Dom Fundacji Happy Kids 1	8	8	7
Placówki opiekuńczo – wychowawcze prowadzone przez Fundację Pomocy Dzieci i Młodzieży „Salvator”			

Nazwa placówki	Stan na 31.12.2016r.	Stan na 31.12.2017r.	Stan na 31.12.2018r.
Dom dla Dzieci nr 1	14	14	14
Dom dla Dzieci nr 2	14	14	14
Dom dla Dzieci nr 3	14	14	14
Dom dla Dzieci nr 4	14	14	13
Razem w placówkach wałbrzyskich	145	147	150
Dom dziecko „Catharina” w Nowym Siodle	17	14	12
Dom Dziecka w Jedlinie Zdroju	11	6	4
Pozostałe placówki	20	8	11
Razem poza Wałbrzychem	48	27	27
Razem	193	174	177

18.3. POPRAWA SYTUACJI I FUNKCJONOWANIA W ŻYCIU SPOŁECZNYM WYCHOWANKÓW OPUSZCZAJĄCYCH PIECZĘ ZASTĘPCZĄ

Usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej, pomimo ukończenia 18 roku życia, nadal wymagają wsparcia, aby móc samodzielnie funkcjonować w społeczeństwie. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu w ramach realizacji tego celu objął wsparciem lub poradnictwem 102 osoby, które opuściły pieczę zastępczą roku 2018. Byli to wychowankowie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Podczas realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia mogą korzystać oni ze wsparcia i poradnictwa ze strony pracowników Działu Pieczy Zastępczej, radcy prawnego czy psychologa.

W ramach udzielonej pomocy w zakresie wsparcia finansowego i rzeczowego w roku ubiegłym udzielił pomocy łącznie 110 wychowankom usamodzielnionym zarówno z rodzin zastępczych, jak i z placówek opiekuńczo – wychowawczych.

POMOC DLA USAMODZIELNIANYCH WYCHOWANKÓW

Rok	Kontynuowanie nauki	Zagospodarowanie	Usamodzielnienie
2016	87	15	15
2017	91	13	31
2018	110	18	18

Spośród wszystkich usamodzielnionych osób, w roku 2018 udzielono pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych 15 wychowankom. MOPS obecnie prowadzi jedno mieszkanie chronione z miejscami dla 4 kobiet.